

Navega: [Home](#) » [2019](#) » [October](#) » [24](#) » [Joan N. García-Nieto, encara...](#)



JOAN N. GARCÍA-NIETO, ENCARA...

24 October 2019 · per Josep Maria Rambla Blanch · a CJ, Llibres, Ressenyes

Josep M. Rambla Blanch. Sí, han passat 25 anys de la seva mort, el 1994, i la memòria d'aquest home, pensador, líder i lluitador social perdura amb força i eficàcia. Moltes de les seves idees i iniciatives es recorden sovint, com per exemple, la **renda mínima**, i **Joan N. García-Nieto** és una referència constant. La Fundació Utopia d'Estudis Socials del Baix Llobregat i Comissions Obreres han organitzat dos actes commemoratius que han estat una mostra fefaent de l'impacte encara actual de Joan N. García-Nieto present en el record i la vida de persones compromeses en les causes dels pobres i exclosos, fins i tot amb capacitat de captivar joves que no el van poder conèixer.

Ara es publica un llibre, *Un home i una comunitat cristiana*, per commemorar conjuntament els 25 anys de la mort de Joan N. García-Nieto París i els 50 de la comunitat que ell va iniciar. (Aquest llibre preparat per la Comunitat Cristiana Joan N. García-Nieto i editat per Cristianisme i Justícia es presenta el dia 24 d'octubre a les 19h en el Centre Cultural Joan N. García-Nieto de Cornellà). En aquesta obra apareix la personalitat polièdrica de Joan N. García-Nieto, jesuïta, pensador i lluitador social, en la seva realitat més profunda: com home de fe en el Crist i suport i animador de persones i grups seguidors de Jesús, el qual va venir per anunciar amb fets i paraules "la Bona Notícia als pobres".

El llibre està configurat per dues parts: Memorial i Esperança, perquè és una “memòria de futur”. El primer capítol és una mirada, a manera de cop d'ull, a la persona del Joan (així era conegut més familiarment en la comunitat i els més íntims, i com “Nepo”, en molts altres ambients). Una persona que va saber unir la dimensió creient amb la social i política, sempre enfocada vers els pobres. Aquesta manera de viure i de fer seduïa amb força. “Després d'una llarga conversa amb en Joan, la meua vida ja havia canviat”, deia un amic dels primers grups que se li uniren.

Així, a poc a poc, mogudes per aquesta atracció del Joan, moltes persones arribaren a formar al seu voltant una comunitat. Ens trobem en la segona meitat dels 1960: eferlescència eclesial arran dels impulsos del Vaticà II, últims anys del franquisme amb una agitació social trepidant, particularment a Cornellà i Baix Llobregat, “el cinturó roig”. Temps propici per un baptisme de foc d'una comunitat cristiana. La comunitat va assimilant el carisma del Joan: la unió entre fe i compromís social i polític. En un moment determinat Joan diu: “El que ara cal és anar a la *manà* i no a la missa”. Com Jesús, quan deia: “El que cal és misericòrdia i no pas culte!”.

En el llibre es destaquen tres documents, ben situats en el seu context social i eclesial, que va elaborar la comunitat en moments significatius de la seva trajectòria. Els títols dels capítols expressen bé el seu contingut. Encarnació – Utopia – Nòmades. “Encarnació”: El 1974 es fa un balanç dels primers temps, en que la comunitat comença a endinsar-se en la societat conflictiva de Cornellà des de la fe, però amb anàlisi crítica de la realitat. Descobriment d'una nova manera de viure la fe dins d'un ambient eclesial i de parròquies de tarannà clàssic, fins i tot en algun cas ultraconservador i hostil envers la comunitat. L'eucaristia és el suport i la inspiració de la comunitat.- “Utopia”: El 1987, l'esperit de la comunitat segueix la mateixa línia, però la situació social, a desgrat de la “transició política”, es fa més escandalosa. La comunitat és cada vegada més conscient de la seva identitat i missió, enfront d'una situació de crisi que crea atur, marginació i noves formes de pobresa, juntament amb tendències involucionistes en àmbits eclesials que s'aferren a inèrcies del passat. La fe en la *utopia* manté ferma la comunitat en la lluita i l'esperança.- “Nòmades”: El 1998, després del fet dolorós de la mort del Joan (1994), la comunitat pren més consciència de la seva maduresa i assumeix amb responsabilitat compartida la seva marxa i compromís. Els seus membres se senten *nòmades*, fent camí en el seguiment del Crist, sempre en marxa i confiats. **Ara, els problemes socials adquireixen rostres més variats, l'exclusió social i la immigració susciten més compromís en noves iniciatives o en les que ja estaven en marxa, dins d'una Església encallada i involucionista i enmig d'un neoliberalisme cada dia mes endurit.** L'aprofundiment de la fe personal i comunitària ajuda a mantenir-se fermes en la línia ja irrenunciable, envoltats d'un entorn de cansament i desencís.



La segona part del llibre, "Esperança", és un panorama de la vida actual de la comunitat. Sobresurten alguns aspectes. L'amistat i proximitat de les relacions. En la comunitat hi ressonen encara aquelles paraules que, des del seu empresonament l'any 1969, escrivia el Joan: "En qui més penso en aquests dies és en tots vosaltres. I no em fa vergonya dir-vos que els ulls se m'entelen sovint". Com Pau, escrivint a les seves estimades comunitats. Aquesta amistat s'ha manifestat de manera pràctica i eficaç també en situacions doloroses com malalties, morts, problemes materials... *L'aprofundiment de la fe*, en reunions mensuals sobre matèries vives (immigració, feminisme, alternatives econòmiques, evangelis, Parenostre, etapes de la vida, amistat, Fets dels Apòstols, Laudato si', etc.), reforçades per trobades de la comunitat amb persones expertes en diversos temes, sovint testimonis significatius (abat Cassià Just, Raimon Panikkar, Cristina Kaufmann, Germà Adrià, Teresa Forcades...). *Oració i recés*, per mantenir el vigor i força espiritual, amb pràctiques variades segons les èpoques i persones: reunions de pregària, litúrgia de les hores, recessos de caps de setmana, etc. *Comunicació i xarxa* amb grups i comunitats (Comunitats Populares, Comunitat de Lindavista, Grup 17, La Esperanza de Logroño, Arxiprestat de Cornellà...). *L'esperit de festa* s'ha anat desplegant cada dia més a propòsit d'aniversaris, esdeveniments significatius, sortides lúdiques, vacances compartides, grup d'havaneres, etc. Aquesta alegria potser és un reflex de l'autèntica comunitat, com ho era de la primera comunitat de Jerusalem.

Rentar els peus i partir el pa. El que segueix identificant i vivificant la comunitat és el *servei* que Jesús ens encomanà de manera visible i colpidora rentant els peus i l'*eucaristia*, que és el signe eficaç de la vida del Crist, que es parteix com el pa per donar-se als altres, una "memòria perillosa". **El compromís social i polític es viu sobre tot en les opcions personals, socials i polítiques, dels membres de la comunitat, però es concreta i manifesta comunitàriament en participacions, algunes de gran intensitat, en associacions i activitats diferents:** Acció Solidària contra l'Atur, Coordinadora Contra la Marginació, Botiga Solidària, Amics de la Comunidad Nueva Esperanza de El Salvador, etc. I la comunitat ha estat també sensible a la situació actual de Catalunya, el *procés*, amb diferents formes de participació, dins del pluralisme, i amb una comunicació respectuosa dins de la mateixa comunitat. No és, doncs, estrany que l'eucaristia, que ens arrela més i més en el compromís de Jesús, amor fins a l'extrem, i en la fraternitat entre nosaltres, sigui la força i la inspiració de la comunitat.

Un signe lluminós i encoratjador de tot el que precedeix és la mort d'**aquell home que un dia deia "el que cal ara és anar a la *mani* i no a la missa"**. El Joan N. García-Nieto, persona d'intensa oració i celebració de l'eucaristia, que celebrava diàriament amb profunda devoció a la parròquia de El Pilar de Cornellà, el dia 23 de juliol de 1994, en el moment més central de l'eucaristia, d'un infart, queia mort sobre l'altar. Ningú es sorprendrà que, des d'aleshores, la comunitat que s'anomenava de Santa Maria, ara s'anomeni "Comunitat Cristiana Joan N. García-Nieto".